

tevékenységre? Csak alkalmaznia kell a könyvtárosok által elsajátított szakismereteket és rászabni a könyvtárak feladataira, lehetőségeire, vagy pedig pótolnia kell a képzés esetleges hézagait is?

És mi a helyzet ebből a szempontból a könyvtárosok továbbképzése terén? Milyen továbbképzési programot valósítanak meg ma a közművelődési hálózatok?

Mindezekből az derül ki, hogy mindenekelőtt a módszertani munka tartalmát kell tisztáznunk, hogy azután foglalkozhassunk a *hogyan* kérdésével is. Ilyenformán indulhatunk el a *gyógyulás* útján.

Páldy Róbert

Nem diagnosztizálni, de megelőzni!

A húsz-harminc éve dolgozó könyvtárosok a régi szép időkre emlékeznek, amikor a munka fáradtságát, de szépségét is érezték. Milyen volt az a munka a mai, megváltozott körülményekhez, megnövekedett feladatokhoz képest? Ott érezték maguk mögött a járási tanácsok támogatását, ami a vitacikk szerint jelenleg hiányzik. Miért volt nehezebb a semmiből valamit csinálni, mint egy működő rendszert csiszolgatni és még jobbá tenni? Vajon miért tűnik rutinszerűnek, sablonosnak, fáradtabbnak a mai módszertani munka?

A mai — megfiatalodott — hálózati-módszertani könyvtárosgárdának nincs oka arra, hogy munkáját rutinszerűnek és sablonosnak érezze. Nem nekik kellene változni és megvárni, míg „beoltják” őket, hanem inkább azoknak a hálózati-módszertani munkatársaknak, akik már rutinból, sablonosan végzik munkájukat. Amikor megszűnt az „irányító tanácsok támogató ereje”, elfáradtak a könyvtárosok, talán azért, mert hirtelen új módszerekre kellett volna váltaniuk, és erre a sablonos, rutinszerű munkatempó már nem volt alkalmas. Megmaradt a *kérés, könyörgés, a tanácsadás és a segítségnyújtás*. Miért érzi magát egyedül a vidéket járó módszertani munkatárs, amikor van kitől kérnie, van kinek könyörögnie, s talál olyan helyi könyvtárost, akinek tanácsot, segítséget adhat? Mit szeretne még és mit kellene ennél többet tennie? Ez a négy dolog bőven kitölti a mai hálózati-módszertani munkát. Aki ezt a munkát végzi, nem valószínű, hogy úgy érzi, hiányzik maga mögött a hatalmi erő. Mi lenne, ha hatalmi szóval lépne fel és nem segítőkész munkatársként? Vajon mennyivel dolgoznának jobban a 200—300 forintos tiszteletdíjukért a községi könyvtárosok?

Ahol a könyvtárak ellenőrző látogatása és szakmai gondozása rendszertelenné vált, ott valóban beteg lehet a hálózati munka, vagy nem végzi rendszeresen munkáját a hálózati-módszertani munkával megbízott gárda. Inkább azt kellene megkeresni, hol van ilyen, és azt meggyógyítani. Valószínű, sokakat bánthat az általánosított gyanúsítás ezzel a betegséggel.

A vezetővé lett hajdani módszertani munkatársak felvették a „többnyire szakképzetlen” fiatal könyvtárosokat, de velük a szakmai kapcsolataik nem alakultak kedvezően. Ezért is a megfiatalodott gárda felelős? A cikk szerint igen. Az igazság az, hogy kevés bizalmat kaptak, elvetették jó ötleteiket. Aki ezt felismeri, az már gyógyuló beteg. Itt kell tovább folytatni a kúrát, és akkor majd nem tör ki a járvány. Van közösség, ahol nem a betegség diagnózisának megállapításán fáradoznak, hanem megelőzésén. Igenis kapnak támogatást a fiatalok, méghozzá a legnagyobb támogatást! A hálózati-módszertani munkatárs, amikor beledobják a mélyvízbe és az első sikeres csapásokat megteszi, nagyon jól érzi magát. Talán jobb így, mintha valaki nógatná és ideoda ráncigálná. A legcsekélyebb siker is fokozza munkakedvét, és nem fog elfáradni. Igaz, most nem új könyvtárakat kell létrehozni, átletározni az összevont állományokat stb., mint régen, hanem egy picit javítani minden területen. Ez pedig szépen és folyamatosan megy is. Ha valahol nehéz egy módszertanosnak sikerélményt szereznie, az csak ott lehet, ahol az „öreg rókát”, a régi könyvtárost nem lehet már betörni. Ez pedig nem a fiataloknak, korosztályomnak a hibája.

A cikk szerint a vidéki módszertani könyvtárosok hiányolják a Könyvtártudományi és Módszertani Központ segítőkészségét. A KMK bármennyire is segítendő szándékú is, valószínűleg nem tudja elérni, hogy a könyvtáros X községben pontosan 16 órák kinyisson, sőt még hatalmi erővel sem lehet erre kényszeríteni. Itt kezdődik a vidéket járó munkatársak feladata. Ehhez nem kell a KMK segítsége. Az 1979—80-as központi módszertani tanfolyam sikere is abban volt, hogy találkoztak azok az emberek, akik azonos munkaterületen dolgoznak. Megbeszélték tapasztalataikat, véleményt cseréltek, és ettől lettek okosabbak, nem pedig attól, amit könyvből, jegyzetből fel lehet olvasni, illetve végig lehet hallgatni.

Kovács Géza